

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Κ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ: Της Παρασκευής 9 Μαΐου 2025, ώρα 09.00

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς: Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
Ανάπτυξης

ΕΠΕΡΩΤΩΝ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ

ΘΕΜΑ: «Α) Το με αριθμ. πρωτ. 150709 ΕΞ 2024/15-10-2024 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Β) Το με αριθμ. πρωτ. 76139/04-10-2024 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα του Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης»

Κύριοι Υπουργοί,

Σχετικά με την υπ' αριθμ. **6738/12-09-2024** ερώτησή μου με θέμα: «Είναι απαράδεκτο πώς ανέρχεται στο 72% των συμβάσεων με απευθείας αναθέσεις κατά το α' τετράμηνο 2024, όπως προκύπτει από στοιχεία του ΚΗΜΔΗΣ», έλαβα τις εν θέματι απαντήσεις, για τις οποίες σημειώνω τα παρακάτω:

Α) Είναι προφανές ότι, η συνολική δαπάνη, που αντιστοιχεί στις συμβάσεις με απευθείας ανάθεση είναι χαμηλότερη της συνολικής δαπάνης των εν γένει συμβάσεων (κατά την απάντηση, που εμπεριέχεται στο υπό β' έγγραφο ανέρχεται σε 1,15 δις ευρώ, ήτοι στο 14,8% του συνόλου), καθόσον η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης για τις απευθείας αναθέσεις ανέρχεται για μεν τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμηθειών σε 30.000€ (χωρίς τον ΦΠΑ) (άρθρο 118 παρ. 1 του Ν. 4412/2016), για δε τις συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών σε 60.000€ (χωρίς τον ΦΠΑ) (άρθρο 118 παρ. 6 του Ν. 4412/2016). Συνεπώς, η απάντηση, που δόθηκε με το υπό β' έγγραφο ότι: «...καίτοι ο αριθμός των συμβάσεων που ανατίθενται με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης είναι πολύ υψηλός, η συνολική δαπάνη που αντιστοιχεί στις συμβάσεις αυτές είναι πολύ χαμηλότερη και αντιστοιχεί μόλις στο 14,8% της συνολικής δαπάνης» δεν επαρκεί στο να αιτιολογήσει τον υπέρογκο αριθμό των συμβάσεων με α-

πευθείας ανάθεση, σύμφωνα με τα στοιχεία του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στο τετράμηνο Ιανουαρίου - Απριλίου 2024, που σας γνωστοποίησα με την ανωτέρω ερώτησή μου.

Πέραν τούτου, τα στοιχεία, που δόθηκαν στο υπό β' έγγραφο διαψεύδονται, καθώς σύμφωνα με τα στοιχεία του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) **στο τετράμηνο Ιανουαρίου - Απριλίου 2024, το ποσοστό των απευθείας αναθέσεων ξεπέρασε το 70% (!!!!) επί των συμβάσεων που υπογράφηκαν την ίδια περίοδο. Ειδικότερα, το πρώτο τετράμηνο του 2024 υπογράφηκαν συνολικά 67.804 συμβάσεις ποσού 6,25 δις. ευρώ (και όχι 1,15 δις ευρώ, όπως αναφέρεται στο υπό β' έγγραφο).** Οι συμβάσεις ανατέθηκαν από 1.616 Αναθέτουσες Αρχές (κάθε φορέας υπέγραψε περισσότερες από μία συμβάσεις), ενώ τα πρόσωπα (φυσικά ή νομικά) που ανέλαβαν κάποια από τις συμβάσεις αυτές, ανήλθαν σε 22.864. **Επί των 67.804 συμβάσεων, που υπογράφηκαν, οι 49.135, δηλαδή το 72% του συνόλου, έγιναν με τη μέθοδο των "απ' ευθείας αναθέσεων".** Όμοια εικόνα παρουσιάζει και **συνολικά το έτος 2023. Ειδικότερα, από το σύνολο των 252.799 συμβάσεων, που υπογράφηκαν, οι 184.757, δηλ. το 73%,** δόθηκαν με απευθείας ανάθεση! Το συνολικό ποσό που διατέθηκε για τις συμβάσεις με απευθείας ανάθεση ανήλθε σε 796,7 εκατ. ευρώ (επισυνάπτεται το δημοσίευμα).

Η ερώτησή μου είχε ως θέμα το απαράδεκτο της ανάθεσης του 72% των δημοσίων συμβάσεων με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, γεγονός το οποίο, εξάλλου, διά της απάντησης του β' εξ υμών (βλ. υπό α') συνομολογήθηκε. Η διευκόλυνση της διαδικασίας αυτής για τις Αναθέτουσες Αρχές, που, όπως αναφέρεται στο υπό β' έγγραφο, δικαιολογεί την προσφυγή στην απευθείας ανάθεση, δεν μπορεί να οδηγήσει σε παράνομη κατά- τηρηση του συμβατικού αντικειμένου μιας σύμβασης με

οικονομικό προϋπολογισμό μεγαλύτερο από τα όρια, που θέτει ο τυπικός νομοθέτης για τις απευθείας αναθέσεις.

Ούτε η επικαλούμενη χαμηλή εξειδίκευση και ο μικρός αριθμός υπαλλήλων που να διαθέτουν την κατάλληλη κατάρτιση για τη διενέργεια δημόσιων διεθνών ανοικτών διαγωνιστικών διαδικασιών είναι επαρκής αιτία για την προσφυγή σε απευθείας αναθέσεις ή, τουλάχιστον, δεν πρέπει να είναι. Ο δε υψηλός φόρτος των Δικαστηρίων (εν προκειμένω λόγω καθ' ύλην αρμοδιότητας των Διοικητικών Εφετειών και του ΣΤΕ) δεν αποτελεί δικαιολογητικό λόγο για τις απευθείας αναθέσεις και τις παράνομες κατατμήσεις, καθόσον η πάγια νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου με πλείστες αποφάσεις της έχει δεχθεί ότι, η καθυστέρηση της Αναθέτουσας Αρχής για τη διενέργεια δημόσιων διαγωνιστικών διαδικασιών, καθώς και η καθυστέρηση στην έκδοση αποφάσεων από τα Δικαστήρια δεν αποτελεί λόγο προσφυγής στη διαδικασία παράνομων κατατμήσεων και απευθείας αναθέσεων ή διαδικασιών διαπραγματεύσεων, καθόσον η διαδικασία αυτή είναι εξαιρετική και μπορεί να εφαρμόζεται μόνο με φειδώ σε εξαιρετικές απρόβλεπτες περιπτώσεις, **προκειμένου να αποφεύγεται η προσφυγή στις απευθείας αναθέσεις και να ενισχύεται η αρχή του ανταγωνισμού και της διαφάνειας στις δημόσιες συμβάσεις, οι οποίες αρχές διέπουν τις δημόσιες διαγωνιστικές διαδικασίες.**

Β) Σχετικά με τα διαλαμβανόμενα στο υπό α' έγγραφο, η απάντηση δεν κρίνεται ικανοποιητική, ούτε και ρεαλιστική, καθόσον στις συμβάσεις με απευθείας ανάθεση δεν προβλέπεται προσυμβατικός έλεγχος νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο, ούτε προσφυγή στην ΕΑΔΗΣΥ.

Επίσης, η υποχρεωτική εκ του νόμου ανάρτηση του συνόλου των συναφθέντων συμβάσεων στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ δεν νομιμοποιεί άνευ ετέρου την ανεπίτρεπτη και καταχρηστική προσφυγή των Αναθετουσών Αρχών στη σύναψη δημόσιων συμβάσεων με απευθείας ανάθεση.

Με δεδομένα τα παραπάνω, επερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Είναι στις προθέσεις σας κατόπιν της ανωτέρω Εκθέσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου 4/2023 και με την παραδοχή του β' εξ υμών ότι «ακόμη κι αν μειωθεί το όριο των απευθείας αναθέσεων, ο αριθμός τους ήταν εξίσου μεγαλύτερος», να μειώσετε έτι περαιτέρω το ανώτατο όριο της εκτιμώμενης δαπάνης (30.000 ευρώ) μέχρι του οποίου μπορεί να συναφθεί σύμβαση προμηθειών και γεωικών υπηρεσιών με απευθείας ανάθεση;

2. Αν ούτε η μείωση του ορίου των απευθείας αναθέσεων δεν λειτουργεί αποτρεπτικά στις σχετικές συμβασιοποιήσεις υπηρεσιών, προμηθειών κι έργων, είναι στις προθέσεις σας, τουλάχιστον, να τις μειώσετε σε συγκεκριμένο και εκ των προτέρων καθορισμένο αριθμό ανά Αναθέτουσα Αρχή, ώστε να μην γίνεται κατάχρηση αυτής της διαδικασίας;

3. Με ποιους ελεγκτικούς μηχανισμούς (πλην του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της ΕΑΔΗΣΥ, λόγω αναρμοδιότητάς τους) ελέγχετε τις Αναθέτουσες Αρχές, ως προς τη σκοπιμότητα προσφυγής στη διαδικασία απευθείας ανάθεσης;

4. Τι προτίθεστε να κάνετε, ώστε να περιοριστεί ο ομολογημένος και από εσάς υπέρογκος και καταχρηστικός αριθμός των συμβάσεων με απευθείας ανάθεση στους δημόσιους φορείς;

(Αριθμ. Βιβλ. Επερ. 3, ημερ. κατάθ. 4.11.2024)

Αθήνα, 2 Μαΐου 2025

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΝΙΚΗΤΑΣ Μ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ